

Obsah	3
Předmluva	9
I. Teoretická východiska a metody zkoumání	15
1 Hodnoty a jejich význam	17
1.1 Filosofie a etika hodnot	19
1.1.1 Počátky filosofie hodnot	19
1.1.2 Materiální etika hodnot (M. Scheler)	19
1.1.3 Nejvyšší hodnota a teleologie dobra (N. Hartmann)	21
1.1.4 Fenomenologie hodnot (D. von Hildebrand)	23
1.1.5 Praktické hodnotové soudy (J. Dewey)	25
1.2 Hodnoty a osobnost	26
1.2.1 Typy osobností dle preferovaných hodnot (E. Spranger)	26
1.2.2 Studie hodnot: škála pro měření dominantních zájmů osobnosti (Allport, Vernon, Lindzey)	27
1.2.3 Podstata hodnot (M. Rokeach)	27
1.2.4 Univerzální hodnoty (S. Schwartz)	30
1.3 Hodnoty a společnost	32
1.3.1 Hodnoty a teorie jednání (T. Parsons a E. A. Shils)	33
1.3.2 Posun k postmoderním hodnotám (R. Inglehart)	36
1.4 Současné výzkumy hodnot ve světě	37
1.4.1 Světový výzkum hodnot	38

1.4.2	Evropské studium hodnot	38
1.4.3	Evropský sociální výzkum	38
2	Volný čas – přístupy a teorie	39
2.1	Definice volného času	40
2.2	Teoretické koncepce volného času	42
2.2.1	Funkcionalistický přístup	43
2.2.2	Neomarxistický přístup	44
2.2.3	Interakcionistický přístup	46
2.2.4	Postmoderna a volný čas	46
2.2.5	<i>Serious leisure</i> – angažovaný volný čas	48
2.2.6	Volný čas a globalizace	48
2.2.7	Komercializace volného času – mcdonaldizace a IKEAizace	49
2.2.8	Volný čas jako krajina	50
2.2.9	Volný čas jako blahobyt přinášející uspokojení	51
2.3	Výzkumy a klasifikace volného času	51
2.3.1	Volný čas jako předmět výzkumu	51
2.3.2	Problémy s klasifikací volnočasových aktivit	53
2.4	Volný čas, kultura a hodnoty	55
2.4.1	Volný čas a kultura	55
2.4.2	Volný čas jako sféra hodnot	57
3	Hodnoty a volný čas jako pedagogický problém	59
3.1	Hodnoty a pedagogické působení ve volném čase	61
3.1.1	Hodnoty a sociální pedagogika	62
3.1.2	Hodnoty a pedagogika volného času	65
3.1.3	Hodnoty v kontextu socializace a výchovy ve volném čase .	68
3.2	Výzkum hodnot a volného času	72
3.2.1	Model vztahu sociodemografických faktorů, hodnot a aktivit ve volném čase jako teoretické východisko prováděného výzkumu	73
3.2.2	Metody a reprezentativnost prováděných měření	73
3.2.3	Sociodemografické faktory	76
3.2.4	Metodologie a výsledky měření hodnot	80
3.2.5	Metodologie a výsledky výzkumu volného času	92
3.2.6	Metody zjišťování závislostí	100
3.2.7	Sociodemografické hypotézy	101
3.2.8	Hypotézy o vztahu hodnot a volného času	103

II	Hodnoty a volný čas podle kategorií	111
4	Informace, IT, komunikace a obecnosti	113
4.1	Obecná charakteristika a struktura kategorie	113
4.2	Preference aktivit podle sociodemografických skupin	116
4.2.1	Kategorie jako celek	116
4.2.2	Proměny v podkategoriích	119
4.3	Hodnotové konsekvence	122
4.3.1	Vztahy s cílovými hodnotami	122
4.3.2	Vztahy s instrumentálními hodnotami	125
4.3.3	Význam hodnotových konsekvencí pro kategorii	128
4.4	Pedagogické výzvy	129
5	Humanitní aktivity	133
5.1	Obecná charakteristika a struktura kategorie	133
5.2	Preference aktivit podle sociodemografických skupin	137
5.2.1	Kategorie jako celek	137
5.2.2	Proměny v podkategoriích	139
5.3	Hodnotové konsekvence	141
5.3.1	Vztahy s cílovými hodnotami	142
5.3.2	Vztahy s instrumentálními hodnotami	146
5.3.3	Význam hodnotových konsekvencí pro kategorii	150
5.4	Pedagogické výzvy	151
6	Literatura a jazyky	155
6.1	Obecná charakteristika a struktura kategorie	155
6.2	Preference aktivit podle sociodemografických skupin	158
6.2.1	Kategorie jako celek	158
6.2.2	Proměny v podkategoriích	160
6.3	Hodnotové konsekvence	162
6.3.1	Vztahy s cílovými hodnotami	163
6.3.2	Vztahy s instrumentálními hodnotami	165
6.3.3	Význam hodnotových konsekvencí pro kategorii	168
6.4	Pedagogické výzvy	168
7	Domácnost, technologie a hobby	171
7.1	Obecná charakteristika a struktura kategorie	171
7.2	Preference aktivit podle sociodemografických skupin	176
7.2.1	Kategorie jako celek	176
7.2.2	Proměny v podkategoriích	177
7.3	Hodnotové konsekvence	183

7.3.1	Vztahy s cílovými hodnotami	183
7.3.2	Vztahy s instrumentálními hodnotami	186
7.3.3	Význam hodnotových konsekvencí pro kategorii	190
7.4	Pedagogické výzvy	192
8	Umění	195
8.1	Obecná charakteristika a struktura kategorie	195
8.2	Preference aktivit podle sociodemografických skupin	200
8.2.1	Kategorie jako celek	200
8.2.2	Proměny v podkategoriích	202
8.3	Hodnotové konsekvence	204
8.3.1	Vztahy s cílovými hodnotami	205
8.3.2	Vztahy s instrumentálními hodnotami	208
8.3.3	Význam hodnotových konsekvencí pro kategorii	212
8.4	Pedagogické výzvy	212
9	Osobní aktivity, cestování, turismus a geografie	215
9.1	Obecná charakteristika a struktura kategorie	215
9.2	Preference aktivit podle sociodemografických skupin	219
9.2.1	Kategorie jako celek	219
9.2.2	Proměny v podkategoriích	220
9.3	Hodnotové konsekvence	226
9.3.1	Vztahy s cílovými hodnotami	227
9.3.2	Vztahy s instrumentálními hodnotami	229
9.3.3	Význam hodnotových konsekvencí pro kategorii	232
9.4	Pedagogické výzvy	233
10	Sport a hry	237
10.1	Obecná charakteristika a struktura kategorie	237
10.2	Preference aktivit podle sociodemografických skupin	242
10.2.1	Kategorie jako celek	242
10.2.2	Proměny v podkategoriích	244
10.3	Hodnotové konsekvence	247
10.3.1	Vztahy s cílovými hodnotami	247
10.3.2	Vztahy s instrumentálními hodnotami	251
10.3.3	Význam hodnotových konsekvencí pro kategorii	255
10.4	Pedagogické výzvy	256
11	Sociální aktivity	259
11.1	Obecná charakteristika a struktura kategorie	259
11.2	Preference aktivit podle sociodemografických skupin	263

11.2.1	Kategorie jako celek	263
11.2.2	Proměny v podkategoriích	265
11.3	Hodnotové konsekvence	268
11.3.1	Vztahy s cílovými hodnotami	269
11.3.2	Vztahy s instrumentálními hodnotami	272
11.3.3	Význam hodnotových konsekvencí pro kategorii	275
11.4	Pedagogické výzvy	276
12	Virtuální realita a sociální aktivity ve virtuálním světě	279
12.1	Obecná charakteristika a struktura kategorie	279
12.2	Preference aktivit podle sociodemografických skupin	284
12.2.1	Kategorie jako celek	284
12.2.2	Proměny v podkategoriích	285
12.3	Hodnotové konsekvence	288
12.3.1	Vztahy s cílovými hodnotami	288
12.3.2	Vztahy s instrumentálními hodnotami	291
12.3.3	Význam hodnotových konsekvencí pro kategorii	295
12.4	Pedagogické výzvy	297
	Závěrečné úvahy (nejen) o budoucím výzkumu	301
	Summary	309
	Literatura	313
	Seznam obrázků	337
	Seznam tabulek	339
	Jmenný rejstřík	349
	Věcný rejstřík	351
	Příloha A Deskriptivní statistiky	357
	Příloha B Tabulky I — volný čas v dlouhodobém srovnání	365
	Příloha C Tabulky II — volný čas specifických podskupin	369
	Příloha D Přehled hodnot v letech 2009, 2019 a 2021	395
	Příloha E Přehled vztahů hodnot a kategorií volnočasových aktivit	399

Příloha F	Tabulky III — volný čas a hodnoty	409
Příloha G	Výsledky testů reliability u měření preferencí hodnot	531
Příloha H	Výsledky testů reliability u měření volnočasových aktivit	535